

(ZÁŘÍ 2014)

EXEKUCE NA DIVADELNÍCH PRKNECH

Vpražském Podniku známého kavárníka Ondřeje Kobzy se 7. září konalo ve spolupráci s Člověkem v tísní experimentální představení („divadelní dokument“) Dluhobaroni brněnského divadla Feste. Lidé z AZ byli pozvaní, čehož jsem s velkou radostí přijala – a nelitovala. Představení by si vzhledem ke své společenské závažnosti zasloužilo větší pozornost veřejnosti. Na pár řádcích se pokusím zprostředkovat obsah a alespoň vybrat některé z mnoha pocitů a myšlenek, které ve mně večer zanechal.

DVĚ NESOUMĚRITELNÉ ČÁSTI

Program tvořily dvě části – divadelní a diskusní. První polovinu „táhly“ dvě ústřední hrdinky, Martina Palečková a Andrea Komárková, které líčí své nelehké životy ústící do vleklých dluhů a exekucí, které jsou vnímané většinou jako stigma, hanba. Režisér představení Jiří Honzík vystupuje jako nasmělý průvodce, občas glosuje, táže se žen na jevišti i publika, příležitostně vstupuje do scének. Ženy formou osobní výpovědi začínají

v dětství, krátce zmiňují životní vrcholy, ale rychle se přesunou k prvnímu zadlužení někdy na konci 90. let, k nesplácení dluhů, až po pád do exekucí. V jakékoliv koláži se prolínají fotografická dokumentace (také celebrit – dlužníků), citáty, hudební vstupy a předěly, vyprávění, vysvětlování mechanismu vzniku dluhu z pohledávky v pojišťovnictví na ručně malovaném grafu, přehrávání zážitků nebo dramatizace Kupce benátského.

Divadlo Feste

Silně působí implicitně přítomný fakt, že půjčené peníze ženy neprošustrovaly hraním na automatu zaplivaného nonstopu, nerozházely je ani za luxusní zboží. Kdepak, použily peníze na obyčejné živobytí. Ženy nejsou zaostalé nebo nevzdělané, obě mají středoškolské vzdělání, nejprve se vyučily a později si doplnily maturitu, dokonce s ekonomickým zaměřením! Přesto bobtnání dluhů (v souladu s naší špatnou legislativou) v kombinaci s vleklými zdravotními problémy je přivedlo přímo do dluhové pasti. Z ní se snad ani nemohou za svého života dostat-rozhodně ne samy, bez pomoci právníků.

Člověk se ptá, kde byl sociální systém, který ministr Drábek považoval za nezbytný osekát na kost, když nebyl schopen zabezpečit samoživitelku matku v pracovní neschopnosti? Cynismus finančních institucí těžko někoho

překvapí, ale i tak se mi otevřel nový obzor. Zjistila jsem, jak rizikové je povolání „pojišťovacích agentů“ (zprostředkovatelů), jak část z nich se stává sama obětí pojišťoven a potřebovala by pojistit (!). Pojišťovny totiž vymáhají zpět provize za předčasně ukončené

zprostředkované smlouvy – i takové, u kterých nový „agent“ klienta přesvědčí k uzavření jiné (příjem pojišťovně tak jde pořád).

Po krátké pauze se vysvětlila přítomnost několika známých osobností v publiku. Následovala totiž panelová diskuse „Legislativní změny ve světě exekucí, co se změní a pro koho?“ moderovaná Patrikem Eichlerem (Deník Referendum). Účastníkem diskuse byl

člen současné vlády, ministr pro lidská práva, Jiří Dienstbier (ČSSD). Dalším byl právník bohnické Psychiatrické léčebny (zařízení musí vymáhat neuhrazené regulační poplatky od pacientů), autor právních publikací a novinář Tomáš Němeček (aktuálně také kandidát na starostu na Praze 8). Posledním pozvaným byl politolog a známý advokát Pavel Uhl, který v minulosti sepsal žalobu na prezidenta Klause.

PROBLÉMY JAZYKA A POCHEPENÍ

Proč nesouměřitelné poloviny? Zatímco první část byla plná emocí, diskuse po přestávce hovoří jinou řečí. Byla jak vystřižená z televizního pořadu, vysokoškoláci-muži hovoří v modu racionality, používají právníký žargon. Chvilími jsem se ztrácela, a nebyla jsem sama. Panelisté diskutovali a hodnotili potřebné změny zákonů. Správně upozornili na kořeny v 90. letech nebo na to, že exekutor není tím hlavním viníkem. Diskuse za stolem než aby otevřela sdílení zkušeností, tuto sekci uzavřela. Evokovala Otázky Václava Moravce, kam lidé „méně kultivovaní“ nemají přístup, kde se mohou ptát – až dostanou prostor – jen ti, kteří se ptají správně. Nespokojené reakce z publika na takový vývoj byly umlčeny. Dotazy pak proběhnou v krátkosti, zodpovězené jen částečně. Ondřej Slačálek snad jediný v této sekci použil slovo „spravedlnost“, což je klíčový koncept v této souvislosti. Pocity křivdy a nespravedlnosti, na které se přímo podílí stát, jsou totiž velmi nebezpečné, povzbuzují odcizení a nedůvěru lidí – k druhým lidem, důležitým institucím, ke společnosti.

Signifikantní byla reakce ministra vůči jedné z aktérek představení. Vysvětlovala svým zdravotním stavem (pobyt v nemocnici, vážná diagnóza), proč se nemohla bránit rozhodnutí soudu. Ministr čistě racionálně, z pozice profesionálního právníka namítal, že v takovém případě je možné udělat takové a takové kroky. Ač důvěřuji v jeho dobrou vůli, podle mého naprosto nevystihl, co mu vlastně žena opravdu říká. Říká – nic špatného jsem ne-

dělala, že ne? Jsem jen slabá, nevyznám se v těch různých kličkách. Jsem navíc nemocná a unavená a čekám, že mi stát pomůže, stala se mi křivda a děje se zde křivda lidem jako já. Nejsem přece blázen, nebo snad ano?

Nechci vůbec tvrdit, že byli pozvaní špatní hosté. Opak je pravdou. Všichni mají za sebou velmi zajímavé zkušenosti, jsou kompetentní, mají sociální citění, což prokazují svou praxí. Spíš se ukazuje, jak těžké je navázat funkční dialog. Vytvořit prostředí, ve kterém si lidé mohou rozumět na širší úrovni. ◀

Katka Vojtíšková

Infomace o představení Dluhobaroni 3.0

Režie: Jiří Honzírek

Účinkují: Martina Palečková, Andréa Komárková, Jiří Bezděk

ODKAZY

- ▶ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/272103-dluhobaroni-odhaluji-tajemstvi-exekutorske-dzungle/> (2:11)
- ▶ <http://www.divadlofesty.cz>
- ▶ http://www.denik.cz/z_domova/autorem-textu-zaloby-na-prezidenta-klause-je-pravnik-pavel-uhl-20130306.html
- ▶ Eichler, Patrik. 2014. Exekutor jako kat, Deník Referendum. <http://denikreferendum.cz/clanek/18705-exekutor-jako-kat>

DOPORUČUJEME

► Kniha Sjednocená teorie společenských systémů

Autorem je ekonom Jaroslav Vanek, který odešel v roce 1949 z Československa a usadil se v USA. Kniha je rozdělena na čtyři části. První část je označena jako teoretická a jsou v ní definovány zákony optimality a představen pojem kritického a naivního vědomí.

Druhá část je vlastně kritikou kapitalismu. Autor se zaměřuje na popis oligopolního kapitalistického ekonomického systému a seznamuje čtenáře s tzv. syndromem záporného znaménka. Čtenáři jsou na praktických příkladech představeny negativní dopady oligopolního kapitalistického ekonomického systému na život jedince i společnosti jako takové. Autor zastává názor, že oligopolní kapitalistický systém značně ovlivňuje míru kriminality a množství potratů.

Třetí část je věnována participativnímu společenskému systému a systému ekonomické demokracie. Autor dokazuje, že jsou tyto systémy lepší než oligopolní kapitalistický ekonomický systém. Zároveň upozorňuje na úskalí při snaze nový systém zavádět.

Čtvrtá část je zaměřena na propojení sjednocené teorie společenských systémů (spjata se zákony optimality) s Biblií a se soukromým zjevením sestře Eugenii.

▶ <https://www.youtube.com/watch?v=4ut-SvzoXhM&list=PLCqF-DEBNy0BeEHGtbWc00DO6DOMhKCZsA>

Zde najdete videa z Festivalu lokální ekonomiky ve Šluknově.

▶ <http://milansimonik.blog.idnes.cz/c/427831/Pochod-na-ochranu-klimatu-do-Ceska-nedose.html>

Článek o ochraně klimatu od Milana Šimoníka, vedoucího energetické sekce Strany zelených.

▶ <http://nazory.euro.e15.cz/komentare/ilona-svihlikova-nejvetsim-nejpritelem-kapitalismu-je-kapital-sam-1118272>

Text Ilony Švihlíkové o knize Thomase Pikettyho „Kapitál v 21. století.“

▶ <http://www.prvnizpravy.cz/sloupky/mestska-hromadna-doprava-zdarma-desi-tunelare/>

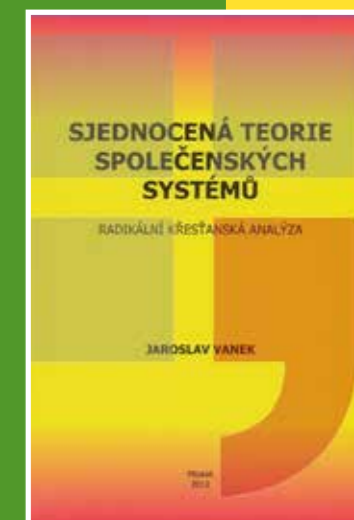
Článek Zbyňka Fialy o městské hromadné dopravě zdarma.

▶ <http://nazory.euro.e15.cz/komentare/ilona-svihlikova-zameta-cnb-stopy-sveho-selhani-1118953>

Článek Ilony Švihlíkové pro E15 o družstevních záložnách.

▶ <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10782831463-nedej-se-plus/214562248410015-tajna-dohoda/>

Pořad České televize Nedej se na téma Transatlantické dohody TTIP, v němž vystupuje mj. Ilona Švihlíková a Jan Keller.

FESTIVAL VE ŠLUKNOVĚ PŘINESL ZAJÍMAVÉ PŘEDNÁŠKY

Ke konci září se ve Šluknově konal druhý ročník Festivalu lokální ekonomiky. Již předchozí první výkop podpořila Alternativa Zdola a tentokrát se stala jedním ze spoluorganizátorů, a rovněž dodala odborné přednášející. Vynikající úroveň Festivalu, množství inspirace, chuti změnit stav ve Šluknovském výběžku, byla cítit od všech návštěvníků. Akci významně podpořila místní akční skupina a nemohl chybět tahoun – Martin Zíka, dobrá duše a organizátor Festivalu.

Obyvatelé Šluknovska si mohli vyposlechnout celou řadu zajímavých přednášek, které pro Vás máme i natočeny. Alternativa zdola „dodala“ hned tři přednášející. Milan Smrž hovořil o obnovitelné energetice a lokálních aspektech, Zbyněk Fiala se z poněkud netradičního úhlu podíval na problematiku lokální ekonomiky a Ilona Švihlíková představila možnosti, které může přinést participativní rozpočet.

Velký ohlas ale měla diskuse o přínosu lokálních značek. Účastníci nejenže obdrželi letáčky se seznamy místních produktů, ale i služeb a nabídky řemesel, ale mohl ochutnat či zakoupit místní produkty také před areálem Šluknovského zámečku, kde se akce konala. Martin Zíka definoval principy lokální ekonomiky i s příklady, což zaujalo nejen místní starostku, ale také senátora Jaroslava Sykáčka, který se rovněž Festivalu zúčastnil. Největší ohlas ale mělo poslední vystoupení, což se následně odrazilo i na délce diskuse. Dr. Jansky z Německa uvedl přítomné do problematiky lokálních měn, včetně úspěšného příkladu německého Chiemgaueru. Inspirace regionálními měnami byla velká a dotazů – od postoje Bundesbanky, podpory EU a dalších regulačních omezení padalo velké množství. I toto vystoupení (s překladatelem) si můžete najít na našem Youtube kanále.

Alternativa Zdola si tak z Festivalu odvezla nejen povzbuzení pro svou práci, ale také nové úkoly – především mapování německých lokálních měn a nástroje, jak přemoci odpor ČNB vůči tomuto pozitivnímu nástroji. Rádi jsme si vyslechli informace o rozvoji družstva Mandava i o činnostech místní akční skupiny. S Martinem Zíkou, který se aktivně účastní volební kampaně, budeme samozřejmě nadále spolupracovat a hledat společné cesty ke zlepšení situace nejen na Šluknovsku. ◀

ZDROJE

www.lokalni-ekonomika.cz

www.branadocech.cz

Zpravodaj místní akční skupiny Šluknovsko:

www.mas-sluknovsko.cz

▶ Ilona Švihlíková si jako téma svého vystoupení zvolila otázku Jak vtáhnout občany do dění ve své obci? Jednu z odpovědí vidí v zavedení participativního rozpočtu, představila jeho principy, čtvrtstoletou historii ve světě a první letošní krůčky v ČR.

▶ Letošní nabídka místních výrobců byla slabší než loni ve Varnsdorfu. Navíc akci nepodpořilo ani počasí, takže počet stánků byl zhruba poloviční a nabízeny zejména potraviny a drobnou rukodělnou práci jako keramiku, ozdoby a drobné kuchyňské náčiní.

ROZJEZD PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU NA PRAZE 7

Zúčastnili jsme se shromáždění občanů Prahy 7 k předběžnému výběru projektů, které postoupí do rozhodujícího kola hlasování občanů. To se uskuteční podle zastupitelstvem schváleného postupu v 1. a 2. týdnu listopadu. Jednání navazovalo na akci v rámci programu Zdravé město, která má už na Praze 7 svou tradici, s názvem „Veřejné fórum: 10 problémů Prahy 7“.

Členka zastupitelstva Miroslava Moučková vysvětlovala, jaké návrhy projektů přišly - celkem 20, ucházejí se o zastupitelstvem v rozpočtu vyčleněný 1 milion Kč: Ve dvou případech byly návrhy tak blízké, že je bylo vhodné sloučit, dalších 5 návrhů nesplnilo podmínky zařazení do dalšího jednání - většinou není řešení možno zajistit z úrovně Prahy 7 nebo jsou technicky neuskutečnitelné. Celkem tedy účastníci předběžně rozhodovali o třinácti projektech. Dále bylo vysvětleno, jakým způsobem účastníci rozhodují: Každý mohl dát hlas jednomu návrhu. Byly zodpovězeny dva dotazy účastníků. Účastníci pak už hlasovali pomocí papírků, kterými označili vybraný návrh projektu. Do dalšího hlasování občanů vybrali 6 z nich. Projekty byly dobře charakterizovány svými názvy a nebyly nijak blíž představovány. Celkem bylo odevzdáno 33 hlasů. Vlastní hlasování trvalo několik minut, sčítání rovněž. Podle na místě ohlášeného výsledku - část projektů nedostala žádný hlas - nebyli přítomni všichni navrhovatelé. Na závěr poděkoval všem účastníkům místostarosta Josef Neuberg (ODS).

Jednalo se o těchto návrzích (v závorce počet získaných hlasů):

- 1 Vybudování sportovního hřiště v dolních Holešovicích (14)
- 2 Kontrola a doplnění odpadových košů (6)
- 3 Vybudování nového hřiště pro seniory v horní části Letné (4)
- 4 Vybudování basketbalového koše pro děti - zadáno místo (2)
- 5 Vybudování kavárny u metra Vltavská (1)
- 6 Revitalizace okolí mostu Barikádníků (1)

NEBYLY PODPOŘENY:

Vybudování pítek - zadána místa

Vybudování psího WC a pisoáru

Dovybavení dětského hřiště U Průhonu

Vybudování kantýny se zdravými produkty

Zavedení nádob na bioodpad

Vytvoření obytných zón mezi ulicemi Tusarova a Tovární.

KALENDÁŘ

▶ Čtvrtek, 2. října 2014. Rádi bychom vás pozvali na akce v rámci „Měsíce za mír a nenásilí“, osvětovou kampaň, kterou jsme uspořádali u příležitosti mezinárodních dnů vyhlášených OSN: 21. září – Mezinárodní den míru 26. září – Mezinárodní den za úplné jaderné odzbrojení. 2. říjen – Mezinárodní den nenásilí. Cílem je dostat do většího povědomí tolik nezbytné téma současné společnosti – téma nenásilí. Po celý měsíc – od 2. září do 2. října – bude probíhat kampaň na sociálních sítích a zároveň řada veřejných akcí, setkání, happeningů.

▶ Zveme vás na mezinárodní konferenci pod záštitou ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaely Marksové „Age management v praxi: české a zahraniční zkušenosti a nástroje proti věkové diskriminaci“ v pátek 7. listopadu 2014, 9.00 – 17.00 hod v prostorách Era svět, Jungmannovo náměstí 767, Praha 1. Vystoupí zahraniční partneři z Francie, Rakouska, Velké Británie, zástupci zaměstnavatelů i neziskových organizací, kteří představí nástroje a koncepty age managementu ve vztahu ke stárnutí pracovníků v ČR a Evropě.

PRAHU 5 ČEKÁJÍ HUBENÉ ROZPOČTY

Podle většiny kandidátů, kteří se zúčastnili předvolební debaty uspořádané o. s. Alternativa zdola v komunitním centru Prádelna, čekají Prahu 5 hubená léta.

Městskou část Praha 5 čekají v příštích letech rozpočtově hubená léta – privatizační zdroje víceméně vyschly a zastupitelé tak budou muset oproti minulosti omezit investice i provozní náklady, s velkou pravděpodobností proto zeštíhlí i aparát úřadu MČ. Zaznělo to z úst většiny představitelů kandidátek, kteří se zúčastnili předvolební debaty uspořádané občanským sdružením Alternativa zdola v úterý v komunitním centru Prádelna MČ Praha 5, přičemž žádný ze sedmi zúčastněných to nerozporoval, byť bylo připomenuto, že MČ má přes půl miliardy korun na rezervních fondech.

Přítomní zástupci ANO, ČSSD, KSČM, ODS, Pirátů, Sdružení nezávislých občanů pro Prahu 5 a SZ (krom ČSSD lídři kandidátek) se kromě otázky ne/privatizace zbylého bytového fondu a budoucnosti nechvalně proslulých velkých betonových květníků vlastně nedostali do sporu. Naopak vícekrát zaznělo, že dotýčený souhlasí s předřečníky, nebo i pochvala kolegů, a to i z opačné strany politického spektra. I programové akcenty kandidujících subjektů byly totožné či blízké, lišily se jen pořadím. Např. životní prostředí a ekologii prioritizovali zástupci nejen zelených, nýbrž i pirátů, sociální téma ANO, ČSSD a KSČM, ale hovořil o nich i lídr ODS.

Pro další privatizaci bytů se vyslovil Lukáš Herold (ODS), proti se výslovně postavil Jan Smetana (předseda OVV ČSSD a 2. kandidátka) a nepřímo další, kteří poukázali na možnost tržním způsobem – relevantním počtem nájemních bytů – ovlivňovat hladinu „místně obvyklého nájemného“. Dle Milana Macka (KSČM) se nákladové nájemné v obecních bytech včetně odpisů pohybuje okolo 60 Kč/m², tj. vše nad tuto mez je čistý zisk. Potvrdil to i

jeden z diskutujících občanů, činitel lidového bytového družstva, jenž sdělil, že ekonomické nájemné bez fondu oprav činí asi 40 Kč/m² a včetně odvodů do tohoto fondu zhruba zmíněných 60 Kč/m².

Problém obřích květináčů, za jejichž pořízení a rozmístění se na úřad snesla kritika obyvatel Prahy 5, hasičů a záchranářů, je spojen s dotací, kterou by MČ musela zaplatit, pokud by nedodržela projekt, tj. i dobu užívání. Dílo, které započalo předchozí vedení MČ a veřejnou zakázkou zrealizovalo končící zastupitelstvo, chtějí nyní z ulic dostat všichni, otázkou je, jak nevrátit dotaci.

Květníky však nemusejí skončit likvidací, neboť

Josef Matoušek (za Piráty) navrhl sestavit z nich na vybraných místech zelené stěny. Společná kritika se snesla na magistrát. Jednak kvůli nízkému a neprůhlednému financování městských částí, které je dle vystupujících lídrů závislé na stranické spřízněnosti, nikoli na jasných pravidlech, takže příspěvky pro MČ se liší. Jednak kvůli působení magistrátu, resp. Zastupitelstva hlavního města Prahy, v oblasti územního plánu, zvláště povolování staveb.

Podle kandidátů město nerespektuje nesouhlasné názory obyvatel a zastupitelů Prahy 5 na zastavování zelených ploch novými developerskými projekty (Vidoule, Na pláni, aj.). Pozornost chtějí všichni věnovat historickým usedlostem, jejich záchraně a využití.

Možnosti obrany proti nečinnosti soukromých majitelů rozpadajících se staveb (Cibulka) načrtl opět kandidát Pirátů – vystupňovat sankce památkářů třeba až k exekuci věci. Záchrané práce nekoná ovšem ani MČ, které patří Portheimka... Stavební úlohy viděli přítomní i ve sféře sociálních bytů a domovů pro seniory. Větší diskuse se týkala i problematiky drogově závislých a služeb pro ně, které by někteří chtěli vymístit z MČ a tím snížit i výskyt narkomanů na zdejších ulicích. Pirátský zástupce vidí částečné řešení v legalizaci marihuany, zásadní řešení ovšem spadá do kompetence parlamentu.

Z diskuse vyplynulo, že dosavadní problémy, zejména v nekonceptnosti jednotlivých rozhodnutí, jdou zčásti na vrub rozpadu klubů a přeběhlictví, které ústily do proměn koalic a složení rady; ostatně dva z přítomných lídrů kandidátek se před čtyřmi lety stali zastupiteli za jiné subjekty: Petr Lachnit (ČSSD/ANO) a Jiří Vejmelka (VV/SNOP). Posledně jmenovaný vysvětlil některé peripetie procesu konkrétních rozhodování a výběru lidí, Lachnit sklídl poděkování pod Herolda za stabilizaci poměrů na úřadu. Většina zástupců stran prohlašovala, že je třeba více komunikovat s občany, zapojovat je do práce komisí či přistoupit i k hlubší participaci (Lukáš Budín (SZ), Lachnit). ◀ (kru)

EVROPSKÁ KOMISE UKÁZALA STRACH Z DEMOKRACIE

Ve čtvrtek 10.9. Komise bezprecedentně odmítla zaregistrovat tzv. europetici – evropskou občanskou iniciativu, která žádá zastavení poloutajeného vyjednávání a podpisu dvou kontroverzních mezinárodních smluv o obchodu a ochraně investic. Transatlantickou obchodní a investiční úmluvu (TTIP, či také TAFTA) vyjednává Evropská unie od roku 2013 s USA a Kanadsko-evropskou obchodní úmluvu chce podepsat s Kanadou.

Odůvodnění kroku Komise je velmi slabé a nepřesvědčivé; téma je prý „mimo působnost Komise předložit právní akt“. Organizátoři si ovšem předem zpracovali právní stanovisko profesora práva Bernharda Kempna z Univerzity v Kolíne nad Rýnem, který shledal formulaci petičního požadavku zcela právně v pořádku.

„Komise se evidentně děsí této evropské občanské iniciativy, která měla potenciál stát se nejúspěšnější občanskou iniciativou vůbec,“ komentuje „stopku“ ve formální proceduře Michal Efler z organizačního výboru. „Pokud si v Bruselu myslí, že tím zastaví protesty proti TTIP a CETA, pletou se. Ruce si svázat nenecháme,“ doplňuje s tím, že přes 200 z celé EU organizací stojících za návrhem europetice chystá akce podobné jako u hrozby přijetí smlouvy ACTA.

Evropská občanská iniciativa je dva roky stará novinka, která má zvýšit zapojení evropské veřejnosti do rozhodování a přiblížit tak EU lidem. Pokud se organizátorům petice podaří sehnat milion podpisů občanů EU, je požadavek petice předmětem veřejného slyšení v Evropě.

ském parlamentu. Komise musí vydat k požadavkům stanovisko, zda podnikne příslušné legislativní kroky, které musí odůvodnit.

Silná podezření veřejnosti v USA, Kanadě i EU budí vyjednávání TTIP a CETA již téměř rok – panují obavy z obdoby ACTA, ovšem s mnohem širším dopadem na celou řadu standardů kvality života: na bezpečnost potravin a výrobků, svobodu internetu a digitální práva, environmentální standardy, ochranu malých a středních zemědělců i jiných podniků, pracovní právní standardy i na spotřebitelská práva.

Kritiku vzbuzuje i záměr privilegií pro zahraniční investory – jejich možnost žalovat státy za miliardové újmy u kontroverzních arbitrážních tribunálů je vyjímá ze systémů nezávislé justice států. Práva investorů mohou podle dohod TTIP a CETA stát nad právem států přijímat zákony na ochranu celé škály veřejných zájmů (např. ochrana před toxickými látkami) a představují tak hrozbu umrtvení demokracie na pouhou fasádu.

„Nadto se vyjednávači zdráhají říci, zda obě zásadní dohody dostanou vůbec na stůl národní parlamenty,“ doplňuje Helena Svatošová z IuRe, organizace, která usiluje i v české veřejnosti o co nejširší veřejnou debatu o dohodách „typu RVHP“ (TTIP, CETA i TISA – rovněž kontroverzní smlouva o investicích ve službách).

„Nic neukazuje jasněji, jak zhoubné pro demokracii jsou podobné obchodní dohody, když Komise brání i jen petičnímu právu. Místo, aby Komise reagovala na sílící zájem veřejnosti o tyto dalekosáhlé obchodní dohody, odmítla zdravou debatu. Dělá to dojem despotického aktu a je to voda na mlýn euroskeptikům,“ dodávají organizátoři.

V České republice se Transatlantické smlouvě začíná kromě Iuridicum Remedium věnovat několik thinktanků, organizací a iniciativ, např. Glopolis, Alternativa zdola, ProAlt, Hnutí Duha; tématem je TTIP pro Pirátskou stranu, Mladé zelené i Svobodné. Ve prospěch Transatlantické dohody zahájilo nedávno informační kampaň Ministerstvo průmyslu a obchodu. TTIP deklarují bedlivě sledovat též europoslanci Pavel Poc, Petr Mach a Jan Keller. ◀

Zdroj: Econnect/Iuridicum Remedium, o. s.

DALŠÍ ZDROJE:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10782831463-nedej-se-plus/214562248410015-tajna-dohoda/>

Pořad České televize Nedej se o dohodě TTIP, v němž vystupuje mj. Ilona Švihlíková a Jan Keller.

ČAJ O PÁTÉ S MARIÁNEM DANCSEM

Vzáří jsme znovu obnovili naše Čaje a na první z nich jsme pozvali romského zastupitele pana Mariána Dansca, aby mimo jiné představil poměrně neznámou možnost založení osadního výboru. Jak může osadní výbor zvýšit účast občanů na veřejném dění, si můžeme přečíst v následujícím rozhovoru. Video zpracováváme, najdete ho na našem Youtube kanále.

► Mohl byste stručně popsat vývoj osadního výboru v Litvínově?

Osadní výbor byl zřízen Zastupitelstvem města Litvínov na svém zasedání 28. 6. 2007. Osadní výbor byl zřízen pro městskou část Litvínov 8 – Janov v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. v platném znění, §120, odst. 1.

Jeho vznik iniciovala aktivita místních obyvatel, kterým nebyla lhostejná zhoršující se situace na zdejších sídlištích. Neřešené problémy sociálně slabých a méně přizpůsobivých obyvatel narůstaly. To zhoršovalo kvalitu občanského soužití a mělo za následek rostoucí počet demonstrací a protestů na sídlišti Janov, jichž zase využívaly bojůvky DSSS, která situaci eskalovala, protože ještě pobízela nespokojenost místních občanů. Zájemem DSSS však nebylo řešení problémů, ale politický profit z nespokojenosti lidí, kteří se k této straně obraceli, protože byla v té době jedinou, aktivnější směrem k neřešené situaci. Lokalita Janov se následkem tohoto nedobrého stavu stala téměř „neobyvatelnou“ a nemovitosti v ní neprodejně.

► Proč máte v programu (za OMMO) zavedení osadního výboru v Lomu?

Osadní výbor je iniciativní a poradní orgán při zastupitelstvu města. Je oprávněn předkládat zastupitelstvu města, radě města a výborům návrhy týkající se rozvoje částí města a rozpočtu města. To je velmi dobré východisko pro prohloubení participace lidí na řízení a organizaci města nebo obce. Program OMMO je v tomto smyslu nastaveno také v dalších místech. Osobně vnímám velmi slabý zájem o komunální politiku, alespoň v našem městě. Právě proto bych chtěl pomocí osadního výboru zapojit větší část občanů Lomu do těchto aktivit. Kdo jiný, by se měl vyjadřovat a účastnit se na řešení problémů svého města nebo obce než jejich občané?

► Jaké obecně výhody vidíte v založení osadního výboru? Proč se podle Vás jedná o méně známou věc?

Výhody v založení osadního výboru vidím především v tom, že se do rozhodovacích a připomínkových řízení zapojuje širší okruh veřejnosti. Chtěli bychom vytvořit přímou spolupráci mezi městem, samotným osadním výborem a městskou policií, ale i dalšími zájmovými a společenskými organizacemi, které váží nějaké aktivity lidí s dosahem na dění ve městě nebo obci.

►Obracejí se na Vás místní Romové s prosbou o pomoc/radu? Jaké máte postavení v místní komunitě?

Vzhledem k tomu, že pracuji ve vyloučené lokalitě v Litvínově – Janově na zdejší základní škole, tak se samozřejmě na mě někteří Romové obbracejí se standardními dotazy, především z oblasti pracovních právních vztahů či problémů souvisejících s bydlením.

►Setkal jste se někdy ve své funkci zastupitele s přezíravými postoji kvůli Vaší etnicitě?

Musím přiznat, že jsem nikdy po dobu výkonu zastupitelské funkce nepocítoval přezíravé jednání související s mou etnicitou, alespoň ne přímo a z řad občanů. Pravdou ale je, že jsem pro některé politiky z Lomu jistou hrozbou před blížícími se komunálními volbami. Starostka města Bc. Kateřina Schwarzová (S.cz) se v elektronické komunikaci vyjádřila ne příliš šťastně a samozřejmě nezapomněla zdůraznit občanovi města, který se na ni obracel o pomoc, že je zřejmě nespokojen s prací starostky, tak proto „kandiduje za Roma“ (jsem lídrem kandidátky OMMO v Lomu – pozn. autora). To považuji za nešťastné až hloupé od politických subjektů, jako jsou Severočeši.cz, dnes již rozpadlé na několik částí, kteří se snaží určovat politickou kulturu z pozice vedení města. Ale i toto patří ke stylu volební kampaně takových subjektů, a některých dalších na Mostecku.

►Jaké rady byste dal Romům, jak by se měli zapojit do veřejného života?

Nevíím, jestli jsem tím, kdo by měl radit? Ale zřejmě se všichni shodneme na tom, že Romům chybí vzdělání, vyšší sociální a kulturní úroveň a dovednosti. Já osobně tuto nepřízeň přisuzuji vysoké migraci, kterou jsou právě Romové proslulí, ale chápu sociální a ekonomické důvody dlouhodobě se kumulující v této společnosti. A to již od doby, kdy byla fakticky zásadně omezena jejich přirozenost – tedy pohyb napříč většinovou společností, což bylo otázkou do té doby jejich určitých zvyklostí a tradic. Se zrušením „kočovnictví“ se měla změnit jejich přirozená vlastnost, nikdy se však přitom nenaučili sdílet hodnotově realitu a nároky většiny. Pokud se nezačne systematicky pracovat na účasti Romů a systému na vzdělávání, návyků a dovedností, a to i včetně dospělých, co nezvládli ani základní vzdělání, pak je romské etnikum odsouzeno k pouhému přežívání a živoření na okraji společnosti.◀

Marian Dancso, správce sítě v ZŠ Litvínov – Janov, zastupitel „Občané městu, město občanům“ (OMMO) v Lomu u Mostu. Kandiduje jako lídr kandidátky OMMO v Lomu.

Zpravodaj AZ
(září 2014)

Odpovědný
redaktor
Karel Růžička

Grafický design a
sazba
Michal Černý

Do tohoto čísla
přispěli:
Karel Růžička, Ka-
teřina Vojtíšková,
Ilona Švihlíková

Zdroj fotografií
www.freeimages.
com

KONTAKTY

Web: www.alternativazdola.cz
E-mail: info@alternativazdola.cz
Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola
YouTube: kanál AlternativaZdola

